

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Acties provincie naar aanleiding van de situatie in Oekraïne	TELEFOONNUMMER	06-51364258
		E-MAILADRES	Cees.jellema@provincie-utrecht.nl
DATUM	19-04-2022	DOMEIN/OPGAVE	-
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1947916227-79	TEAM	-
VAN	Cees Jellema	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk
NUMMER PS	PS2022BEM23		
COMMISSIE	Bestuur, Economie en Middelen		
BIJLAGEN			

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 22 maart hebben we u per brief (doc. nr. 2022BEM79) geïnformeerd over ons besluit om in overleg met de gemeente Utrecht te onderzoeken of we gedurende een periode van (vooralsnog) één jaar kortdurende opvang kunnen bieden aan Oekraïense vluchtelingen op drie leegstaande verdiepingen in ons provinciehuis. In die brief hebben wij aangegeven dit met urgentie op te pakken en u op de hoogte te houden van de voortgang en ook van de bredere ontwikkelingen in onze provincie voortkomend uit de oorlog in Oekraïne. Met deze statenbrief geven we u een beeld van de huidige stand van zaken op dit onderwerp.

Opvang van Oekraïense vluchtelingen in Huis voor de Provincie - stand van zaken

Inmiddels is de verwachte vluchtelingenstroom uit Oekraïne op gang gekomen en verblijven er Oekraïense vluchtelingen in Nederlandse opvanglocaties. De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) heeft vanuit het Rijk de opdracht gekregen om plaatsen voor deze vluchtelingen te vinden, dit loopt via de gemeenten. De gemeente Utrecht heeft deze vraag in haar omgeving uitgezet. Om actief bij te dragen aan de hulp in deze crisis hebben wij daarvoor op eigen initiatief het Huis voor de Provincie aangeboden als mogelijke opvanglocatie.

Met de gemeente Utrecht hebben we onderzocht of we een deel van het Huis voor de Provincie kunnen inrichten om vluchtelingen kortdurend (ca 1 maand) op te vangen. Het zou dan gaan om de verdiepingen 2, 5 en 6. Dit is mogelijk gebleken.

Gezien de ligging en de omstandigheden in dit kantoorgebouw zal de opvang kortdurend zijn. Vanwege huisvestingsproblematiek vluchtelingen en de daarvoor benodigde investeringen zal deze opvang in ieder geval voor de duur van een jaar gerealiseerd moeten worden.

Op 11 april jl. is de aannemer gestart om op de 2^e, 5^e en 6^e verdieping van het Huis voor de Provincie in te richten zodat opvang van vluchtelingen -veelal vrouwen en kinderen- daar mogelijk wordt. Op deze verdiepingen worden twee- en vierpersoons kamers gebouwd met gedeelde sanitaire voorzieningen en gemeenschappelijke leefruimtes. Als alle drie verdiepingen zijn opgeleverd, bieden we maximaal 3 x 90 bedden aan. Dat is beduidend meer dan het aantal dat wij in onze brief van 22 maart noemden.

De verbouwing zal waarschijnlijk tot de tweede week van mei 2022 duren. De uiteindelijke opleverdatum is afhankelijk van een tijdige levering van de bouwmaterialen en het inventaris, waarna de inrichting kan plaatsvinden. Op basis van de huidige planning, zouden de eerste vluchtelingen op de 5^e en 6^e verdieping vanaf medio mei (week 20) kunnen worden opgevangen. Op de 2^e verdieping moeten nog werkzaamheden aan het plafond plaatsvinden, daardoor starten de overige inrichtingswerkzaamheden later. Wij verwachten dat de 2^e verdieping medio juni opgeleverd kan worden, maar kunnen dat door de schaarste van bouwmaterialen niet helemaal zeker stellen.

Omdat op dit moment de grootste druk ontstaat op de opvang voor middellange duur, heeft de gemeente Utrecht ons verzocht of wij Oekraïners ook een slaap- en verblijfplek kunnen bieden voor enkele maanden. Eerder was de gedachte dat wij vluchtelingen voor maximaal een maand een eigen kamer zouden bieden alvorens zij zouden doorstromen naar een verblijf met meer eigen voorzieningen. Hoewel wij alleen kamers kunnen bieden met daarnaast gemeenschappelijke ruimtes voor douchen en sanitair, en ook voor catering zullen moeten zorgen bij gebrek aan zelfstandige kookmogelijkheden, willen wij wel graag meewerken aan de voorzieningen die een eventueel langere opvang mogelijk maken. Op dit moment verkennen wij ook met de gemeente Utrecht welk programma wij de volwassenen en kinderen overdag kunnen bieden. In samenwerking met ASR wordt gekeken hoe de tijdelijke bewoners mogelijk gebruik kunnen maken van hun sportvoorzieningen of wij samen wat kunnen organiseren aan speelplekken op het terrein en hoe we de beveiliging van het afgesloten terrein in de avond kunnen regelen.

Tijdens het uitwerken van de plannen is gebleken dat het niet mogelijk zal zijn huisdieren te verwelkomen in het provinciehuis. Samen met de gemeente wordt nog gekeken naar alternatieve oplossingen.

Eventuele gevolgen van de oorlog op provinciale beleidsvelden

We brengen de mogelijke consequenties van de oorlog in Oekraïne per provinciaal beleidsveld in beeld; de impactanalyse. Per thema beschrijven we de mogelijke effecten en komen we tot mitigerende maatregelen. De impactanalyse is een levend document. Steeds bekijken we wat er nodig is, zoeken uit hoe onderwerpen kunnen verbeteren en houden we vinger aan de pols als het gaat om risico's. Door de situatie rondom de oorlog in de Oekraïne en de effecten daarvan kunnen omstandigheden snel veranderen. Er is op dit moment nog niet veel te melden aan uw Staten. Zodra hier aanleiding toe is zullen wij u informeren.

Huisvesting van vluchtelingen en statushouders buiten het Huis voor de Provincie

Met de komst van de Oekraïense vluchtelingen is de vraag naar opvang van reguliere asielzoekers en de versnelde huisvesting/doorstroming van statushouders nog urgenter geworden. De verantwoordelijkheid hiervoor is belegd bij de VRU en de Provinciale Regietafel (PRT); hierover hebben wij u op 8 maart jl. reeds per brief geïnformeerd (doc. nr. 2022BEM74). Gezien de grote urgentie van deze opgave helpt de provincie gemeenten en de VRU bij het realiseren van opvang voor asielzoekers en huisvesting voor statushouders, bijvoorbeeld via noodopvanglocaties en (regionale) tussenvoorzieningen. Op dit punt trekt de provinciale organisatie integraal op en onderzoeken wij samen (via de PRT en in nauw overleg met de VRU) hoe we verder kunnen versnellen op deze grote maatschappelijke opgaven.

(Financiële) risico's aangaande opvang door de provincie

Financiële risico's

- Er bestaat een risico dat de investeringskosten voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen in het Huis voor de Provincie, vooralsnog berekend op € 1.156.345,- (ex BTW) niet geheel terugbetaald worden door het Rijk. Het Rijk heeft aangegeven de kosten op basis van beschikbare bedden per nacht te zullen vergoeden; het normbedrag. Indien de opvang enkele maanden duurt, zal de rijksvergoeding hoog genoeg zijn om onze kosten te dekken. Aangezien we nu niet weten hoe lang de opvang zal duren, lopen we een risico dat bij een kortere periode van opvang het normbedrag onvoldoende is om al onze kosten te vergoeden. Wel verwachten wij dat hier dan het gesprek met het Rijk over gevoerd kan worden.

Vanwege de hoge urgentie van het vluchtelingenvraagstuk achten we dit een acceptabel risico. Indien nodig zou een provinciale bijdrage gedekt kunnen worden uit de post 'onvoorzien'.

- De gecalculeerde beheerkosten zijn berekend op basis van een eerste raming en kunnen in de praktijk hoger of lager uitvallen. De brief *Handreiking VNG* biedt mogelijkheden om directe kosten die verbandhouden met het realiseren en exploiteren van een opvanglocatie, op te voeren. De uitkomsten van beoordeling en toekenning is op dit moment nog onzeker. Onze inschatting is echter dat het normbedrag per slaapplek per nacht voldoende ruimte biedt om zowel de beheerkosten als de investeringen in het pand te vergoeden.

Overige risico's

- Informatieveiligheid & privacy. De "open" wifi wordt om veiligheidsredenen afgesloten. Voor de Oekraïense bewoners wordt een separaat Wifi-netwerk aangelegd om vermenging met het eigen netwerk te voorkomen. Met IT en IV&P worden maatregelen uitgewerkt om de informatieveiligheid te borgen, evenals de privacy van provinciale gebruikers en van vluchtelingen.
- De registratie van bezoekers kan mogelijk verzwakken door een grotere in- en uitloop van medewerkers en bewoners. Facilitair en IT werken aan een plan met maatregelen (bijvoorbeeld bewonersspasjes o.i.d.).
- Vanwege de noodzakelijke snelheid en ook de grote vraag naar bepaalde diensten en producten, wijken we bij het verlenen van enkele opdrachten af van onze standaardprocedure van meervoudige onderhandse aanbestedingen.

Vervolgprocedure / voortgang:

Wij hechten er grote waarde aan u zo goed mogelijk te blijven informeren over de gevolgen van de situatie in Oekraïne voor de activiteiten en taken van de provincie. Daarbij merken wij op dat de ontwikkelingen rondom de gevolgen van de situatie in Oekraïne zich in hoog tempo opvolgen. Wanneer er nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden die directe relevantie hebben voor de provincie of wanneer wij nieuwe activiteiten ondernemen als gevolg van het conflict in Oekraïne, zullen wij u opnieuw informeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen